

Ämtliche Beilage

zum

Kreisblatt. Ämtliches Organ für den unter deutscher Verwaltung stehenden Teil des Kreises Gzenstochau.

Abgesandt von der Deutschen Staatsdruckerei Warschau
am 9. September 1918.

Inhaltsangabe:

178. Polizeiverordnung über Herstellung und Verkauf von Ersatzartikeln für Nahrungs-, Genuss- und Futtermittel sowie für Gegenstände des allgemeinen Bedarfs
179. Verordnung über die Brennholzversorgung.
180. Verordnung über Kunststoffserteilung.
181. Verordnung über die Verlängerung der Wechsel- und Scheckfristen.

178.

Polizeiverordnung

über Herstellung und Verkauf von Ersatzartikeln für Nahrungs-, Genuss- und Futtermittel sowie für Gegenstände des allgemeinen Bedarfs.

Auf Grund der Verordnung vom 22. März 1915 in Verbindung mit der Bekanntmachung vom 8. September 1915 und der Verordnung vom 16. Dezember 1916 — Nr. 231 — erlasse ich hiermit für das ganze Gebiet des Generalgouvernements Warschau folgende Polizeiverordnung:

§ 1.

Die Herstellung und der Verkauf von Ersatzartikeln für Nahrungs-, Genuss- und Futtermittel, sowie für Gegenstände des allgemeinen Bedarfs, soweit er sich auf die Ernährung und überhaupt auf die Volksgesundheit erstreckt, darf nur mit Genehmigung des Staatl. Hygienischen Instituts in Łódź stattfinden.

Die bisher von deutschen Behörden erteilten Genehmigungen behalten ihre Gültigkeit.

Die Militärproviantämter, die deutschen Kasinos und Marktflechtereien werden durch diese Verordnung nicht berührt.

§ 2.

Mit dem Antrage auf Erteilung der Genehmigung sind an das Staatliche Hygienische Institut in Łódź einzureichen:

- a) Vor- und Zuname, Firma, bisherige Beschäftigung und Adresse des Antragstellers,
- b) Bezeichnung des Ersatzartikels und des zu ersetzenden Artikels,
- c) die Adresse der Fabrik, in der der Artikel hergestellt werden soll,
- d) die genaue Angabe der Zubereitung und der Zusammensetzung des Ersatzartikels,
- e) die Verpackung, in welcher der Ersatzartikel verkauft werden soll, und der Verkaufspreis im Einzelverkauf,
- f) ein Muster des Ersatzartikels,
- g) 10 Mustereemplare der Etiketten und Verpackungen, in welchen der Ersatzartikel im Detail- und Engros-Handel verkauft werden soll,

Urzędowy dodatek

do

Gazety powiatowej.

Urzędowy Organ dla tej części Powiatu Częstochowskiego, która jest pod Zarządzeniem Niemieckim.

Wysłany przez Niemiecką Drukarnię rządową w Warszawie
d. 9 września 1918 r.

Treść numeru:

178. Rozporządzenie policyjne dotycz. wyrobu i sprzedaży artykułów zastępczych w miejsce środków odżywczych, spożywczych i pastewnych oraz w miejsce przedmiotów ogólnego użytku.
179. Rozporządzenie dot. zaopatrzenia w drzewo opałowe
180. Rozporządzenie dot. udzielania informacji.
181. Rozporządzenie dotycz. przedłużenia terminu wkł. i czeków.

178.

Rozporządzenie policyjne,

dotyczące wyrobu i sprzedaży artykułów zastępczych w miejsce środków odżywczych, spożywczych i pastewnych oraz w miejsce przedmiotów ogólnego użytku.

Na zasadzie rozporządzenia z dnia 22 marca 1915 roku w związku z obwieszczeniem z dnia 8 września 1915 roku i rozporządzenia z dnia 16 grudnia 1916 roku — Nr. 231 — wydają dla całego obszaru Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego następujące rozporządzenie policyjne:

§ 1.

Wyrób i sprzedaż artykułów zastępczych w miejsce artykułów odżywczych, spożywczych i pastewnych, jakoteż w miejsce przedmiotów ogólnego użytku, o ile tenże dotyczy odżywiania i wogóle zdrowotności publicznej, mogą mieć miejsce jedynie za zezwoleniem Państwowego Instytutu higienicznego w Łódzi.

Zezwolenia, przez władze niemieckie dotąd udzielone, zachowują swoją ważność.

Wojskowe urzędy prowiantowe, niemieckie kasyna i sklepy markietańskie nie podlegają niniejszemu rozporządzeniu.

§ 2.

Wraz z wnioskiem o udzielenie zezwolenia należy podać Państwowemu higienicznemu Instytutowi w Łódzi:

- a) imię i nazwisko, firmę, dotychczasowe zajęcie i adres stawiającego wniosek,
- b) określenie artykułu zastępczego oraz artykułu, który ma być zastąpionym,
- c) adres fabryki, w której ten artykuł ma być wyrobianym,
- d) dokładnie dane co do przygotowania i części składowych zastępczego artykułu,
- e) opakowanie, w jakim artykuł zastępczy ma być sprzedawany, oraz cena sprzedażna w sprzedaży detalicznej,
- f) wzór artykułu zastępczego,
- g) 10 wzorów etykiet i opakowań, w których artykuł zastępczy ma być sprzedawany w sprzedaży detalicznej i hurtowej,

h) Muster der zum Druck, zur Aushängung in den Läden, zur Verteilung oder Versendung geplanten Anzeigen und Reklameplakate.

Die Prüfung des Ersatzmittels erfolgt auf Kosten des Antragstellers.

§ 3.

Die Räume, in denen die Ersatzmittel hergestellt werden sollen, unterliegen der behördlichen Prüfung auf ihre gesundheitliche und bauliche Beschaffenheit durch die Kreis- chefs beziehungsweise Polizeipräsidenten. Diese geben das Gutachten an das Staatliche Hygienische Institut in Lodz weiter. Für das Gutachten sind 20 Mark zu entrichten, die in die Staatskasse fließen.

§ 4.

Die Erteilung oder Ablehnung der Genehmigung hängt von dem Ergebnis der Prüfung der Räume und des Ersatzmittels und dem Ermessen des Staatlichen Hygienischen Institutes in Lodz ab.

Die Genehmigung kann im Falle einer Aenderung in der Zusammensetzung, der Verpackung, des Verkaufspreises, des Musters der Etiketten, der Anzeigen oder Reklameplakate jederzeit zurückgenommen werden.

§ 5.

Die Genehmigung kann ohne Zustimmung des Staatlichen Hygienischen Institutes in Lodz auf andere Personen nicht übertragen werden. Andernfalls erlischt die Genehmigung von selbst.

§ 6.

Der Hersteller des Ersatzmittels ist verpflichtet, dem Staatlichen Hygienischen Institut in Lodz eine etwaige Aenderung seiner Adresse und des Ortes der Herstellung sofort anzuzeigen.

§ 7.

Jedes Ersatzmittel muß an einer sichtbaren Stelle der äußeren Verpackung in deutscher und polnischer Sprache die deutliche Aufschrift tragen:

„Ersatzmittel für (Angabe des zu ersetzenden Mittels)“.

Ferner ist in der Aufschrift anzugeben:

„Die Herstellung und der Verkauf ist genehmigt von dem Staatlichen Hygienischen Institut in Lodz unter Nr. .... (Geschäftszimmer) am ..... 19....“

§ 8.

Alle früher erteilten Genehmigungen, mit Ausnahme der von deutschen Behörden gewährten, verlieren im Laufe von vier Monaten ihre Gültigkeit, falls nicht innerhalb einer Frist von vier Wochen nach Veröffentlichung dieser Verordnung der Antrag auf Genehmigung zur Weiterherstellung der Mittel gestellt ist.

§ 9.

Alle bisher geltenden, dieser Verordnung widersprechenden Vorschriften, betreffend die Herstellung und den Handel mit Ersatzmitteln, werden hierdurch aufgehoben.

§ 10.

Zu widerhandlungen gegen diese Bestimmungen werden mit Gefängnis bis zu sechs Monaten und mit Geldstrafe bis zu 10 000 Mark oder mit einer dieser Strafen bestraft. Neben der Strafe kann die Einziehung der Waren angeordnet werden, auf die sich die strafbare Handlung bezieht, ohne Unterschied, ob sie dem Verurteilten gehören oder nicht.

§ 11.

Die Verordnung tritt mit dem Tage der Veröffentlichung in Kraft.

Warschau, den 21. August 1918.

Der Verwaltungschef
beim Generalgouvernement Warschau.
J. V.: von Born-Fallois.

h) wzory ogłoszeń i reklamowych plakatów, które się zamierza drukować, wywieszać w sklepach, rozdzielać lub wysyłać.

Badanie środka zastępczego odbywa się na koszt stawiającego wniosek.

§ 3.

Pomieszczenia, w których artykuły zastępcze mają być wyrabiane, podlegają pod względem zdrowotnym i budowlanym kontroli władzy w osobach naczelników powiatów, względnie prezydentów policji, którzy udzielają swej opinji Państwowemu higienicznemu Instytutowi w Łodzi. Za wydanie opinji należy zapłacić 20 marek, które wpływają do kasy państwowej.

§ 4.

Udzielenie czy też odmowa zezwolenia są zależne od wyniku badania pomieszczeń i artykułu zastępczego, oraz od uznania Państwowego higienicznego Instytutu w Łodzi.

Zezwolenie może być każdego czasu cofnięte w wypadkach zmiany części składowych, opakowania, ceny sprzedaży, wzoru etykiet, ogłoszeń, czy też plakatów reklamowych.

§ 5.

Zezwolenie nie może być odstępowane innym osobom bez zgody Państwowego higienicznego Instytutu w Łodzi. W przeciwnym razie zezwolenie samo przez się traci ważność.

§ 6.

Wytwórca zastępczego artykułu jest obowiązany natychmiast podawać ewentualną zmianę swego adresu lub miejsce wyrobu do wiadomości Państwowego higienicznego Instytutu w Łodzi.

§ 7.

Każdy artykuł zastępczy winien być zaopatrzony w widocznym miejscu zewnętrznego opakowania wyraźnym napisem w niemieckim i polskim języku:

„Artykuł zastępczy (nazwa artykułu, mającego być zastąpionym).“

Poza tem winien napis zawierać:

„Wyrób i sprzedaż są dozwolone przez Państwowy higieniczny Instytut w Łodzi za numerem (numer porządkowy) w dniu . . . . 19 . . . . .“

§ 8.

Wszystkie przedtem wydane pozwolenia, za wyjątkiem wydanych przez władze niemieckie, tracą ważność w ciągu 4 miesięcy, o ile w terminie czterotygodniowym, licząc od opublikowania niniejszego rozporządzenia, nie zostanie wniesione podanie o udzielenie pozwolenia na dalszy wyrób artykułów.

§ 9.

Wszystkie, dotąd obowiązujące przepisy, dotyczące wyrobu i handlu artykułami zastępczymi, a będące w sprzeczności z niniejszym rozporządzeniem, zostają niniejszem uchylone.

§ 10.

Wykroczenia przeciwko niniejszym postanowieniom będą karane więzieniem do 6 miesięcy i grzywną do 10 000 marek, lub jedną z tych kar. Obok kary może być zarządzone konfiskata towarów, których czyn karygodny dotyczy, a to bez względu na to, czy one należą do skazanego, czy też nie.

§ 11.

Niniejsze rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 21 sierpnia 1918 roku.

Szef Administracji
przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskiem.

1855/18]

W zast. von Born-Fallois.

179.

Verordnung

über die Brennholzversorgung.

§ 1.

Jeder Holzhändler und Einwohner, in dessen Besitz sich ein den einjährigen Eigenbedarf übersteigender Vorrat an Brennholz befindet, ist verpflichtet, auf Anfordern des Polizeipräsidenten bzw. Kreischefs das zur Brennholzversorgung der Behörden, Städte, Gemeinden und ärmeren Bevölkerung notwendige Brennholz zur Verfügung zu stellen.

Dies Holz ist in Raummetern ordnungsmäßig aufzuheben und zu nummerieren.

Ausgenommen sind die Vorräte, die bereits für Versorgung der Städte, Behörden, Gemeinden, gemeinnützige Anstalten und die arme Bevölkerung bestimmt sind.

§ 2.

Gemeinden mit weniger als 5000 Einwohnern werden auch weiterhin mit Stein- und Kienperkohlen nicht beliefert. Soweit die nach § 1 zur Verfügung stehenden Brennholz mengen nicht ausreichen und Torf nicht vorhanden ist, sind die Kreischefs zu der Anordnung befugt, daß aus Privatforsten, die größer sind als 25 ha, 3 rm Holz auf 1 ha geschlagen werden müssen.

§ 3.

Die Menge des bereitzustellenden Brennholzes ist den pflichtigen Besitzern durch den zuständigen Kreischef unter gleichzeitiger Angabe der zu zahlenden Uebernahmepreise bis zum 15. Oktober d. J. bekannt zu geben. Der Preis ist vom Kreischef nach Anhörung des zuständigen Forstinspektionsbeamten je nach den örtlichen Verhältnissen festzusetzen auf

9—18 M. je Raummeter Scheitholz (über 14 Zentimeter Durchmesser),

6—12 M. je Raummeter Knüppelholz (7—14 Zentimeter Durchmesser).

§ 4.

Die letzte Ueberweisung des bereitzustellenden Brennholzes hat spätestens am 20. Dezember 1918 zu erfolgen.

§ 5.

Der Kreischef hat das angeforderte Holz binnen vierzehn Tagen nach der Uebernahme aus Kreismitteln zu bezahlen und das Holz auf diejenigen Kommunalverbände zu verteilen, die von der Brennstoffknappheit am meisten betroffen sind. Die Anfuhr des Holzes und die Verteilung an die Verbraucher ist Sache der Kommunalbehörden. Dabei sind die öffentlichen Anstalten und Wohlfahrtseinrichtungen, insbesondere die Volksschulen und Krankenhäuser, sowie die ärmere Bevölkerung in erster Linie zu berücksichtigen. Der Abgabepreis darf die Auslagen des Kommunalverbandes für Ankauf, Anfuhr und Verteilung des Holzes nicht übersteigen. Bis zum 15. März 1918 haben die Kommunalbehörden den Kreiskommunalkassen den verauslagten Kaufpreis zurückzuerstatten.

§ 6.

Sollte es in vereinzelten Fällen nicht möglich sein, den Brennholzbedarf der deutschen Militär- und Zivilbehörden, sowie der Besatzungstruppen, soweit seine Deckung nicht auf Grund der Quartierlast den Gemeinden obliegt, aus staatlichen Forstbetrieben zu decken, so sind die zuständigen Kreischefs ermächtigt, vor der Verteilung des Holzes an die Kommunalbehörden den Bedarf der genannten Stellen in Abzug zu bringen und die Erstattung des Kaufpreises an die Kommunalkasse bei der zuständigen staatlichen Kasse zu veranlassen.

179.

Rozporządzenie,

dotyczące zaopatrzenia w drzewo opałowe.

§ 1.

Każdy handlarz drzewa, oraz mieszkaniec mający w posiadaniu zapas drzewa opałowego, przekraczający tę ilość, jaka mu jest potrzebna w ciągu roku na własne potrzeby, jest na żądanie prezydentów policji, względnie naczelników powiatów, obowiązany oddać do dyspozycji drzewo opałowe, potrzebne do zaopatrzenia władz, miast, gmin oraz biedniejszej ludności.

Drzewo to należy ustawić porządnie w metry kubiczne i ponumerować.

Wyjątek stanowią zapasy, z góry przeznaczone na zaopatrzenie miast, władz, gmin, instytucji dobroczynnych oraz biedniejszej ludności.

§ 2.

Gminom, mającym mniej niż 5000 mieszkańców, węgiel kamienny oraz węgiel brunatny i nadal nie będą dostarczane. O ile ilości drzewa, będące w myśl § 1 do dyspozycji nie wystarczają, a torfu niema, natenczas naczelnicy powiatów są władni wydać zarządzenie, że w lasach prywatnych o przestrzeni ponad 25 hektarów ma być wyrąbane po trzy metry kubiczne z hektara.

§ 3.

Ilość drzewa opałowego, mającego być przygotowaną, winna być podaną obowiązany do oddania posiadaczom przez właściwego naczelnika powiatu do 15 października r. b. wraz z podaniem cen, jakie będą płacone. Cenę oznaczy naczelnik powiatu, po wysłuchaniu właściwego urzędnika inspekcji leśnej, odpowiednio do miejscowych warunków, jak następuje:

9—18 marek za metr kubiczny drzewa szczepowego (ponad 14 cen. średnicy),

6—12 marek za metr kubiczny okrągłaków (7—14 cen. średnicy).

§ 4.

Ostatnie przekazanie mającego być przygotowanym drzewa opałowego winno nastąpić najpóźniej 20 grudnia 1918 roku.

§ 5.

Naczelnik powiatu winien zapłacić ze środków powiatowych za żądane drzewo w ciągu 14 dni od daty przyjęcia, drzewo zaś rozdzielić pomiędzy te związki komunalne, które są najbardziej dotknięte brakiem materiału opałowego. Zwózka drzewa i podział pomiędzy konsumentów należy do władz komunalnych. Przytem należy uwzględnić nasamprzód instytucje publiczne i dobroczynne, w szczególności kuchnie ludowe i szpitale, jakoteż biedniejszą ludność. Cena sprzedażna nie może przewyższać wydatków związku komunalnego, poczynionych na zakup, zwózkę i podział drzewa. Władze komunalne winny zwrócić powiatowym kasom komunalnym wydane na zakup sumy do 15 marca 1918 roku.

§ 6.

Gdyby w poszczególnych wypadkach nie okazało się możliwem pokryć zapotrzebowanie niemieckich władz wojskowych i cywilnych oraz wojsk okupacyjnych pod względem drzewa opałowego z lasów rządowych, o ile, dostarczenie tegoż na mocy powinności kwaterunkowej nie ciąży na gminach, natenczas właściwi naczelnicy powiatów są upoważnieni uwzględnić potrzeby tych urzędów przed podziałem drzewa pomiędzy władze komunalne i spowodować właściwą kasę powiatową do zapłacenia ceny zakupu kasie komunalnej.

§ 7.

Holzändler und Eigentümer, die die angeforderten Brennholzmengen nicht oder nicht rechtzeitig liefern, sowie Kommunalbeamte oder mit der Verteilung des Brennholzes Beauftragte, die aus der Verteilung des vom Kreischef (Polizeipräsidenten) überwiesenen Brennholzes einen unerlaubten Gewinn ziehen, werden mit Geldstrafe bis zu 10 000 M. oder Freiheitsstrafe bis zu sechs Monaten bestraft.

Warschau, den 30. August 1918.

Der Verwaltungschef
beim Generalgouvernement Warschau.
J. V.: von Born-Fallois.

180.

Verordnung
über Auskunftserteilung.

§ 1.

Das Entschädigungsamt bei dem Generalgouvernement Warschau und die im Gebiete des Generalgouvernements eingesetzten Kommissare der Reichsentzündungskommission können in den zu ihrer Zuständigkeit gehörenden Angelegenheiten über die Rechtsverhältnisse, die beschlagnahmten Güter oder über wirtschaftliche Verhältnisse, die Güter von der Art der beschlagnahmten betreffen, Auskunft verlangen, zur Ermittlung richtiger Angaben Geschäftsbriefe und Geschäftsbücher einsehen sowie Geschäftsräume und Betriebs-einrichtungen besichtigen.

§ 2.

Mit Gefängnis bis zu einem Jahr und mit Geldstrafe bis zu 10 000 — Zehntausend Mark — oder mit einer dieser Strafen wird bestraft:

1. wer vorsätzlich oder fahrlässig die Auskunft, die er gemäß § 1 geben kann, nicht in der gesetzten Frist erteilt oder wesentlich unrichtige oder unvollständige Angaben macht;
2. wer die Gestattung der in § 1 vorgesehenen Einsichtnahme in Geschäftsbriefe oder Geschäftsbücher oder der Besichtigung von Geschäftsräumen oder Betriebs-einrichtungen verweigert oder die Einsichtnahme oder Besichtigung zu erschweren oder zu vereiteln sucht;
3. wer zu einer der in Nr. 1 und 2 mit Strafe bedrohten Handlungen auffordert oder aufreizt.

Zuständig sind die deutschen Militärgerichte und Militärbefehlshaber.

Warschau, den 30. August 1918.

Der Generalgouverneur.
von Beseler
Generaloberst.

181.

Verordnung.

Die in der Verordnung vom 21. März 1915 (Verordnungsblatt der Kaiserlich Deutschen Verwaltung in Polen Nr. 1) näher bezeichneten, durch Verordnung vom 30. Mai 1918 (Verordnungsblatt für das Generalgouvernement Warschau Nr. 117, Ziffer 485) bis zum 30. September 1918 verlängerten Fristen werden bis auf weiteres, vorläufig bis zum 31. Dezember 1918 verlängert.

Warschau, den 4. September 1918.

Der Generalgouverneur.
v. Beseler.

§ 7.

Handlarze drzewa oraz właściciele, którzy zażądanych ilości drzewa nie dostarczą, lub dostarczą w czasie niewłaściwym, niemniej urzędnicy komunalni lub osoby do rozdziału drzewa opałowego upoważnione, ciągnące niedozwolony zysk z podziału przekazanego przez naczelnika powiatu (prezydenta policji) drzewa opałowego podlegają grzywnie do 10 000 marek lub karze pozbawienia wolności do sześciu miesięcy.

Warszawa, dnia 30 sierpnia 1918 roku.

Szef Administracji
przy Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskiem.
1870/18] W zast. von Born - Fallois.

180.

Rozporządzenie
dotyczące udzielania informacji.

§ 1.

Wydział odszkodowań przy Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskiem oraz ustanowieni na obszarze Jeneral-Gubernatorstwa Ces.-Niem. komisarze państwowej komisji odszkodowań mogą żądać w sprawach, wchodzących w zakres ich kompetencji, informacji odnośnie stosunków prawnych, dotyczących majątności zasekwestrowanych, lub odnośnie stosunków gospodarczych w majątnościach, należących do rodzaju majątności zasekwestrowanych, niemniej przeglądać, w celu ustalenia prawdziwych danych, listy i księgi handlowe oraz dokonywać oględzin pomieszczeń handlowych i urzędzeń fabrycznych.

§ 2.

Karze więziennej do jednego roku i grzywnie do 10 000 — dziesięć tysięcy — marek lub jednej z tych kar ulegnie:

1. Kto rozmyślnie lub przez niedbalstwo nie udzieli w ustanowionym czasie wiadomości, której w myśl § 1 udzielić może, lub kto świadomie poczyni nieprawdziwe lub niedokładne dane.
  2. Kto odmówi zezwolenia na przewidziane w § 1 przeglądanie listów lub ksiąg handlowych, bądź też na oględziny pomieszczeń handlowych i urzędzeń fabrycznych, lub kto będzie czynić zabiegi w celu utrudnienia lub przeszkodzenia badaniu czy też oględzinom.
  3. Kto będzie nawoływać lub pobudzać do czynów, za które grozi kara przewidziana pod Nr. 1 i 2.
- Kompetentne są niemieckie sądy wojskowe i dowódcy wojskowi.

Warszawa, dnia 30 sierpnia 1918 roku. [1867/18

Jeneral-Gubernator,
von Beseler,
1867/18] Jeneral-Pułkownik.

181.

Rozporządzenie.

Terminy, określone w rozporządzeniu z dnia 21 marca 1915 r. (Dziennik Rozporządzeń Władz Cesarsko-Niemieckich w Polsce Nr. 1), a przedłużone na mocy rozporządzenia z dnia 30 maja 1918 r. (Dziennik Rozporządzeń dla Jeneral-Gubernatorstwa Warszawskiego Nr. 117, cyfra 485) do dnia 30 września 1918 r. zostają nadal przedłużone tymczasem do dnia 31 grudnia 1918 r.

Warszawa, dnia 4 września 1918 r.

Jeneral-Gubernator,
von Beseler.
1879/18]